

Kanadská

22/08

23. októbra

mozaika

Každé dva týždne bezplatne na Vašom stole e-mailom alebo poštou.

Po voľbách majú Konzervatívci opäť menšinu

Predčasné voľby v Kanade vyhrali opäť Konzervatívci Stephena Harpera. Napriek tomu, že získali oproti minulým voľbám o 16 kresiel viac, väčšinu v parlamente stále nemajú. Po víťazstve Stephen Harper vyhlásil, že „v čase, kedy sa krajina ocitá v ekonomicky nejistejšej situácii, vyjadrili Kanadania Konzervatívcom zvýšenú podporu a strana ich nesklame.“ K voľbám prišlo iba 59 % voličov a neoficiálne výsledky vyzerajú nasledovne: Konzervatívci si z pôvodných 127 kresiel polepšili na 143, Liberáli naopak utrpeli porážku (majú teraz 76 kresiel oproti pôvodným 95). Québecký blok si polepšil o dvoch poslancov zo 48 na 50, Nová demokratická strana z 30 na 37. Nezávislí majú namiesto troch poslancov iba dvoch a Zelení vyšli z boja naprázdno. Šéf Liberálov Stéphane Dion priznal porážku, ale odstúpiť sa nechystá, aj keď sa začínajú ozývať hlasy volajúce po výmene predsedu strany. Harper vo svojom zmierlivom prejave zdôraznil, že strany teraz musia „držať pri sebe a spolupracovať – jedine tak prekonajú súčasnú búrku.“

www.elections.ca www.cbc.ca

Partnerstvo Kanady a Európskej únie

V piatok 17. októbra sa v meste Québec uskutočnil výročný summit Kanady a Európskej únie. Kanadský predseda vlády Stephen Harper a generálna guvernérka Michaëlle Jean sa tu stretli s Nicolasom Sarkozym, ktorý v súčasnosti predsedá Rade Európskej únie, summitu sa zúčastnil aj José Manuel Barroso, predseda Európskej komisie. Hovorili o posilnení ekonomického aj strategického partnerstva a zdôraznili snahu vytvoriť voľnejšie podmienky pre obchod medzi obidvoma subjektmi a zaviesť bezvízový styk s Kanadou pre všetky štáty Európskej únie. Zároveň sa účastníci summitu dohodli na ďalšej spolupráci v boji proti globálnemu otepľovaniu a načrtli vznik spoločných programov využívajúcich obnoviteľné zdroje energie. Na rad prišla aj súčasná situácia v Afganistane, na Haiti a v ďalších krajinách postihnutých vojenskými konfliktmi. Stephen Harper vidí partnerstvo s Európou ako zásadné: „Súčasná hospodárska situácia vo svete nás utvrdzuje v tom, že úzka ekonomická spolupráca s kľúčovými partnermi je dôležitejšia než kedykoľvek predtým.“

www.news.gc.ca www.pm.gc.ca

Frankofónne stretnutie

Na summit Kanady a Európskej únie bezprostredne nadviazal v dňoch 17. až 19. októbra XII. summit štátov Frankofónie. Ďalší ročník tohto putovného stretnutia sa koná v meste Québec, ktoré tento rok oslavuje 400. výročie svojho založenia. Zišli sa tu predstavitelia všetkých 55 členských štátov Frankofónie a Slovensko, ktoré má v rámci tejto medzinárodnej organizácie štatút pozorovateľa, reprezentovala delegácia MZV. Na programe boli štyri hlavné témy: demokracia, ekonomika, životné prostredie a francúzština. Výsledkom víkendových diskusií je deklarácia, ktorú na záverečnej tlačovej konferencii predniesol kanadský premiér Stephen Harper a ktorou sa Kanada zaväzuje venovať sto miliónov dolárov na pomoc krajinám, ktoré trpia v dôsledku globálneho otepľovania bez vlastného výrazného pricinienia. Hovorilo sa aj o úlohe francúzštiny v dnešnom svete a Jean Charest, premiér provincie Québec, zdôraznil, že summit Frankofónie je jednou z mála tribún otvorených dialógov medzi severnou a južnou pologouľou.

www.francophoniequebec2008.gc.ca

Odobzďavanie Radu Kanady

10. októbra sa v meste Québec uskutočnil slávnostný obrad pri príležitosti odobzďavania Radu Kanady. Laureáti za rok 2008 boli oznámení už v júli tohto roku, ale až teraz obdržali svoje ocenenia. Generálna guvernérka Michaëlle Jean, nositeľka najvyššieho stupňa Radu, ktorá je zároveň aj jeho kancelárkou, odobzďala vyznamenanie dvadsiatim oceneným. Vo svojom príhovore zdôraznila, že ide o osobnosti, ktoré naplnili latinské motto Radu Kanady: Desiderantes meliorem patriam („Túži po lepšej krajine“). Najsledovanejším tohtoročným laureátom je zrejme kanadský lekár nemeckého pôvodu Henry Morgentaler, ktorý sa zaslúžil o legalizáciu potratov v Kanade a celý život bojoval za práva žien v tejto oblasti. Morgentalerovo povýšenie do Radu Kanady sa ukázalo ako veľmi kontroverzné a niektorí členovia Radu na protest proti tomu svoje ocenenia vrátili. Rad Kanady v tomto roku získali napríklad aj bývalá vysoká komisárka OSN pre ľudské práva a sudkyňa Najvyššieho súdu Louise Arbour, podnikateľ Larry Tanenbaum, či úspešný montrealský módný návrhár Simon Chang. www.gg.ca/honours

Kermodský medveď – duch Britskej Kolumbie

Nielen ľadové medvede sú biele. Kermodský medveď, obývajúci výhradne strednú časť pobrežia Britskej Kolumbie, je vzácnym variantom severoamerického medveďa baribala – s bielou srstou sa rodí zhruba jedna desatina mláďat, nejde ale o albinov. Kermodské medvede majú hnedé tlapy, ňufák aj oči a za bielu farbu ich srsti môže recesívna alela v ich genofonde. Indiáni západného pobrežia Kanady pripisujú tomuto medveďovi nadprirodzené schopnosti a vo svojej mytológii k nemu odkazujú ako k duchovi medveďov. Nedávno si ho Britská Kolumbia vybrala ako jeden zo symbolov provincie, ale aj napriek tomu je ohrozený ťažbou dreva na miestach, ktoré tradične obýva. Kanadskí ochrancovia prírody sa snažia zachovať pre kermodské medvede čo najprirodzenejšie podmienky. Natočili dokonca aj film s názvom Duch medveďov: Príbeh Simona Jacksona (2005), v ktorom hrdina rozpúta kampaň za záchranu týchto zvierat. www.corporate.gov.bc.ca/bcspiritbear

Výstava Eleny Gregusovej a Martina Gregusa v Bratislave

V dňoch 16. októbra – 4. novembra vystavuje po prvý krát v Európe svoju kolekciu enviro couture z recyklovaného novinového papiera Wear the News kanadská umelkyňa a dizajnérka pôvodom zo Slovenska Elena Gregusova. Spolu s ňou prezentuje svoje fotografie aj jej manžel, Martin Gregus. Obe prehliadky sú súčasťou výstavy Tri ceny Slovenskej Výtvarnej Únie z Bienále Užitého Umenia 2007. Výstavná sieň Slovenskej výtvarnej únie, Dostojevského rad 2, denne okrem pondelka 12.00 - 16.00.

www.elenagregusova.com www.martingregus.com

KVÍZ O KANADE

Ktoré miesto v rebríčku najchladnejších hlavných miest na svete by obsadila Ottawa?

(Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)

Odpoveď z minulého čísla: Najhlbším kanadským jazerom je Veľké jazero otrokov v Severozápadných teritóriách, jeho hĺbka dosahuje 614 metrov.